

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з дисципліни «ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ»**

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
1.	Особливості давньої літератури	4
2.	Оригінальна література Київської Русі	4
3.	Усна народна творчість і література	4
4.	Обрядова творчість та героїчний епос	2
5.	І. Котляревський. Життя і творчість	2
6.	І. Котляревський – зачинатель укр. драматургії I пол. XIX ст.	2
7.	Г. Квітка-Основ'яненко. Життя і творчий шлях	2
8.	Сентиментально-реалістичні твори Г. Квітки-Основ'яненка	2
9.	Український романтизм	2
10.	Життя Т. Шевченка. Ранній період творчості	2
11.	Життя і творчість Т. Шевченка періоду «трьох літ»	2
12.	Останній період життя і творчості Т. Шевченка	2
13.	Марко Вовчок. Життя і творчість	2
14.	П. Куліш. Життя і творчість	2
Усього		34

Самостійна робота студентів з дисципліни «Історія української літератури» передбачає:

1. Опрацювання навчальної літератури до кожного практичного заняття.
2. Опрацювання теоретичних питань.
3. Конспектування рекомендованої для самостійного опрацювання літератури.
4. Вивчення поезій напам'ять.

ЗАВДАННЯ І ЗАПИТАННЯ

№ теми	Завдання	Література	Форма контролю
	Вивчити напам'ять : Вивчити напам'ять: 3 колядки, 2 щедрівки (на вибір). І. Котляревський, уривок: «Енеїда» (початок). Є. Гребінка: «Очи черные». М. Петренко: «Небо». Т. Шевченко: «Заповіт», «Садок вишневий коло хати».	Художні тексти	Декламування поезій напам'ять
Тема 5.	Скласти план до теми на вибір : «Поняття «нова» українська література та її періодизація»; «Основні закономірності розвитку українського літературного процесу I пол. XIX ст.»; «Концепція зображення людини та характер художнього мислення в	1. Бовсунівська Т. Естетична сутність «котляревщини». <i>Історія української естетики першої половини XIX століття</i> . Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2001. С. 107-110. 2. Бовсунівська Т. Утвердження незнищенності нації : «Енеїда» і проблеми етногенезу. <i>Слово і час</i> .	Письмовий план

	літературі I пол. XIX ст.». Скласти тези на тему : «Роль періодичних видань в організації літературного життя країни». Підготувати доповідь на тему : «Фольклоризм як визначальна ознака нової української літератури». Виписати із літературознавчого словника-довідника поняття про просвітительський реалізм, сентименталізм, преромантизм, романтизм. Навести приклади.	1994. № 9-10. С. 8-11. 3. Махінова А. Деконструкція імперського міфу («Енеїда» Вергілія та «Енеїда» І. Котляревського). <i>Слово і час</i>. 2001. № 10. С. 82-83. 4. Неборак В. До спроби реінтерпретації «Енеїди» І. Котляревського (<i>Попередні зауваги</i>). <i>Урок української</i>. 2002. № 4. С. 44-45. 5. Чамата Н. Метро-ритмічна система поезії Івана Котляревського. <i>Слово і час</i>. 1998. № 9-10. С. 13-16. 6. Дмитренко М. Міфологічна школа в українській фольклористиці. <i>Дивослово</i>. 2005. № 7. С. 61-62.	
Тема 6.	Знайти риси бурлеску у творах : «Енеїда» І. Котляревського, байка «Пан та Собака» П. Гулака-Артемовського. Написати тези. Законспектувати статтю Н. Зінченко «Спогади про І. Котляревського» (Рідний край. № 2. 2003. С. 89-93).	1. Зінченко Н. Спогади про І. Котляревського. <i>Рідний край. Науковий публіцистичний художньо-літературний альманах</i>. 2003. № 2 (9). С. 89-93. 2. Кучинський Д. «Де ж справжня «Наталка Полтавка». <i>Київська старовина</i>. 1994. № 5. С. 98-99.	Тези, конспект
Тема 6.	Розкрити тему : «Ода І. Котляревського «Пісня на Новий 1805 год пану нашому і батьку князю Олексію Борисовичу Куракіну». Пояснити моменти, спільні з «Енеїдою». Скласти тези статті Л. Мороз «Класицизм і драматургія І. Котляревського». Пояснити, чому бурлеск в українській поезії був однією з найпродуктивніших стильових течій? Як ставився І. Котляревський до запорожців і Запорозької Січі?	1. Нахлік Є. Творчість Івана Котляревського : Замовчувані інтерпретації. Дискусійні проблеми. Спроба нового прочитання (з погляду літературних напрямів і течій). Львів : Олір, 1994. 68 с. 2. Задорожна С. Пісенно-обрядовий матеріал в ідейно-художній системі «Наталки Полтавки» І. Котляревського. <i>Українська мова і література в школі</i>. 1984. № 12. С. 18-24.	Доповідь, оформлена відповідно вимог, тези
Тема 7.	Підготувати письмово відповіді	1. Зубков С. Він написав	Конспект

	на запитання : автор про роль освіти і виховання; розпад родини як моделі суспільства; еволюція творчого методу у романі Г. Квітки-Основ'яненка «Пан Халявський»; використання досвіду М. Гоголя.	«Марусю». <i>Григорій Квітка-Основ'яненко : Життя і творчість</i>. Київ : Дніпро, 1978. С. 175-215. 2. Кравченко В., Зубець Н. Ретроспекція Вітчизняної війни в повісті Г. Квітки-Основ'яненка «1812 год в провинции». <i>Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка</i>. 2013. № 4. С. 70-76. 3. Кравченко В., Кисель О. Г. Квітка-Основ'яненко писав повість «Ганнуся» «для слави слобожан». <i>Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна</i>. Серія «Філологія». Вип. 63. № 989. 2011. С. 25-29.	
Тема 8.	Дати відповідь : яке місце посідають повісті Г. Квітки-Основ'яненка в контексті європейського сентименталізму?	1. Ліпінська О. Повісті Г. Квітки-Основ'яненка в контексті європейського сентименталізму. <i>Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. пр.</i> Вип. 8. Київ : Твім інтер, 2001. С. 291-296. 2. Чалий Д. Г. Ф. Квітка-Основ'яненко (Творчість). Київ : Художня література, 1962. С. 154-178.	Письмове обґрунтування
Тема 8.	Написати тези : «Функції комічного у творчості Г. Квітки-Основ'яненка»	Дмитренко Т. Функції комічного у творчості Г. Квітки-Основ'яненка. <i>Радянське літературознавство</i> . 1986. № 10. С. 50.	Тези
Тема 8.	Образи трьох поколінь у романі «Пан Халявський» (на прикладі роману).	1. Бабич Н. Средства воплощения авторского замысла в романе Г. Квитки-Основяненко «Пан Халявский». <i>Вопросы русской литературы : сб. науч. тр.</i> Львов : Изд-во при ЛГУ, 1989. Вып. 2 (54). С. 88-95. 2. Зубков С. Пани Халявські та	

		інші. <i>Григорій Квітка-Основ'яненко : Життя і творчість</i> . Київ : Дніпро, 1978. С. 252-283.	
Тема 9.	На підставі концепції особистості, розуміння естетичного ідеалу, природи і мети художньої творчості, головних рис поетики історичної літератури умовно виділяють чотири тематично-стильові течії романтизму : фольклорно-побутову, фольклорно-історичну, громадянську, психологічно-особистісну. Охарактеризувати кожен з них. Які основні засади українського романтизму? Відповідь ілюструйте конкретними прикладами.	1. Балада – емблематичний жанр українського романизму. <i>Історія української літератури першої половини ХІХ століття : навчальний посібник</i> / за ред. Кравченко В. О., Єременко О. Р. Запоріжжя : ЗНУ, 2008. С. 40-61. 2. Бовсунівська Т. Парадокси романтичного історизму. <i>Вітчизна</i>. 1997. № 3-4. С. 110-116. 3. Бовсунівська Т. Український романтизм у дисонансах нашої мови. <i>Українська мова та література</i>. 1997. Ч. 14 (30). С. 4. 4. Вєрвєс Г. Український романтизм і деякі питання теорії літературних взаємин. <i>Радянське літературознавство</i>. 1973. № 7. С. 57-65. 5. Комаринець Т. Ідейно-естетичні основи українського романтизму : проблема національного й інтернаціонального. Львів : Вища школа, 1983. 224 с.	Письмовий звіт
Тема 10.	Підібрати літературу й підготувати доповідь на тему «Історико-біографічні твори про Т. Шевченка». Пояснити, чому «Гайдамаки» Т. Шевченка називають романом у віршах?	Смілянська В. Жанрові різновиди Шевченкової поеми. <i>XXXI наук. шевч. конф. : матеріали</i>. Луганськ : Світлиця, 1994. С. 64-66. Швидько Г. Гайдамаччина. <i>Українське козацтво : Мала енциклопедія</i>. Київ : Генеза. Запоріжжя : Прем'єр, 2002. С. 88-89.	Письмова доповідь

		Шевченко В. Українська історична поема (перша половина XIX ст.). Запоріжжя : ЗДУ, 1995. 186 с. Наш Тарас. Маловідомі факти про Тараса Шевченка. URL : https://zaxid.net/nash_taras_malovidomi_fakti_pro_tarasa_shevchenka_n81629	
Тема 10.	Підібрати найновіші літературознавчі дослідження до тем і написати тези: «Етологічні поеми Т. Шевченка»; «Тема самовідданого служіння народу і морально-етичні проблеми у поемі «Москалева криниця».	Плющ Л. Екзод Тараса Шевченка. Навколо «Москалевої криниці». Дванадцять статтів. Київ : Факт, 2001. 384 с.	Письмово оформлені тези
Тема 11.	Як Т. Шевченко ставився до Б. Хмельницького, чим це було зумовлено? Чому Т. Шевченко у своїх творах звернувся до форми сну? Охарактеризувати «Сни» Т. Шевченка.	Мойсеїв І. «Заповіт» як генератор національного буття. <i>Сучасність</i> . 1996. № 3-4. С. 95. Плющ Л. Християнська філософія Т. Шевченка. <i>Сучасність</i> . 1997. № 3. С. 96-101. Харчук Р. Метафора Шевченка. <i>Слово і час</i> . 2006. № 3. С. 21-37. Яременко В. «І слово правди і любові» (Шевченкова правда і її християнськість). <i>Слово і час</i> . 2019. № 3. С. 42-52.	Виступ на конференції
Тема 11.	Підібрати літературу і підготувати виступ на одну із тем на наукову конференцію : «Т. Шевченко і Запоріжжя»; «Т. Шевченко і Біблія»; «Ставлення поета до релігії»		Письмова доповідь
Тема 12.	Обґрунтувати, чому Т. Шевченко почав писати прозу? Пояснити, у чому суть конфлікту п'єси Т. Шевченка «Назар Стодоля»? Розкрити зміст слів Є. Сверстюка : «Водночас канва	Барабаш Ю. «Мой бедный PROTEGE» (Проза Шевченко : после Гоголя). <i>Вопросы литературы</i> . 2002. № 6. С. 127-155. Гром'як Р. Повість «Художник» як вияв естетичних поглядів Т. Шевченка. <i>Зб. пр. 19-ї наук. шевченківської конференції</i> . Київ : Наукова думка, 1972. С. 84-	Письмова доповідь

	поетового життя напрошується до канонізації: неясна юність, пророча місія в 30 років, шлях на Голгофу в 33, тріумфальне повернення після смерті зі словом новим, гнані й переслідувані учні»	91. Лебідь-Гребенюк Є. Жанр щоденника у творчості П. Куліша і Т. Шевченка. <i>Слово і час</i>. 2017. № 3. С. 16-25. Майоров В. Тематика й образи повістей Т. Шевченка російською мовою. <i>Українська мова і література в школі</i>. 1976. № 12. С. 39-51. Момот Н. Шевченків щоденник: жанрова гетерогенність як стратегія тексту. <i>Слово і час</i>. 2005. № 3. С. 20-28. Поліщук В. Рецепція російського (московського) у прозовій спадщині Тараса Шевченка (повісті, щоденник, листи). <i>Українська мова та література</i>. 1999. Ч. 46. (158). С. 1-2. Ч. 47. (159). С. 1-3.	
Тема 12.	Як ви розумієте вислів М. Рильського: «Нещасний в особистому житті, Т. Шевченко найвищу і найчистішу красу світу бачив у жінці, у матері»? Прокоментувати уривок із поезії Л. Костенко: «Той любить Фанні Брон, той любить Беатріче, / Лауру, Ганську, або Наталі. / Коштовні імена на бархаті сторіччя! / Немеркнучі зірки на обріях землі! / О, скільки взято нот і списано паперу! / Шкода, як ореол не держиться чола. / Коли безсмертя впало на Ликеру, / Вона якраз по бублики ішла».	Коцюбинська М. Шевченко – поет сучасний. <i>Київ</i>. 2003. № 4. С. 7-10. Кравченко В. «Забвение прошедшему. Мир и любовь настоящему»: про взаємини Т. Шевченка та Лукашевичів. <i>Вісник Запорізького національного університету: зб. наук. пр. Філологічні науки</i>. Запоріжжя: Запорізький національний університет. 2012. № 3. С. 140-145. Новиченко Л. Лірика Тараса Шевченка. <i>Слово і час</i>. 2003. № 3. С. 3-17. Сверстюк Є. Шевченко і час. Київ: Воскресіння, 1996. 160 с. Скуратівський В. «Вічні образи» у Тараса Шевченка. <i>Сучасність</i>. 2000. С. 104-107.	Письмова доповідь
Тема 12.	Написати есе на одну з тем: «Балада в українській літературі XIX ст.»; «Жанрові різновиди		Есей

	Шевченкової лірики»; «Перебування Т. Шевченка на Запорозжжі»; «Т. Шевченко-поет-романтик»; «Жанр твору «Кавказ»; «Т. Шевченко-художник»; «Образи головних героїнь «Катерина», «Наймичка», «Неофіти»; «Балади поетів-романтиків і балади Т. Шевченка»; «Своєрідність романтичного світобачення Т. Шевченка»; «Проблема міфологізму і постать Т. Шевченка»; «Жанрові різновиди Шевченкових поем».		
Тема 13.	Додати (підібрати) літературу і підготувати доповідь на такі теми: «Історико-біографічні твори про Марка Вовчка». Чому Т. Шевченко називав Марка Вовчка «донею»? Додати (підібрати) літературу та опрацювати тему : «Особливості ранньої романтичної прози Марка Вовчка».	Братусь І. Роман «Марія» О. Іваненко в контексті творів про Марка Вовчка. <i>Слово і час</i>. 2000. № 4. С. 30-37. Тис Ю. Суддя доби (До 100-ліття від появи «Народніх оповідань» і 50-ліття від дня смерті Марка Вовчка). <i>Визвольний шлях</i>. 1957. № 6. С. 675-679. Яремкович М. Жанрова своєрідність малої прози Марка Вовчка. URL : https://www.google.com.ua/search?q=про+марка+вовчка+статті&rlz. Сохацька Є. Феномен Марка Вовчка. URL : https://dyvoslovo.com.ua/wp-content/uploads/2016/04/9_122013.pdf.	Конспект
Тема 14.	Написати виступи на теми : «Рух від просвітительського до критичного реалізму»; «Утвердження критичного реалізму як домінуючого методу літератури»; «Взаємопроникнення реалістичної та романтичної художніх систем у «Чорній раді» П. Куліша».	Вертії О. Пантелеймон Куліш і народна творчість. Тернопіль : підручники й посібники, 1998. 119 с. Владимирова В. Етнографічна та історична істина (Два типи дискурсу П. Куліша). <i>Слово і час</i>. 1998. № 11. С. 58-61. Пахолок З. Молодий Панько Куліш. <i>Українська мова та</i>	Конспект

	Підібрати літературу й підготувати доповідь на тему «Історико-біографічні твори про П. Куліша». Що дало підстави І. Франку сказати : «...в історії української етнографії ім'я П. Куліша тривко записане його «Записками о Южной Руси»? Чим зумовлена українсько-російська літературна двомовність П. Куліша? Які пріоритети для подальшого поступу української нації виділяв П. Куліш? Прокоментуйте вислів С. Єфремова : «Куліш – це надзвичайно складна натура, палка у почуваннях ... і холодно-розсудлива в практичному житті, зіткана з суперечностей; людина велика в позитивній діяльності, велика і в помилках, хитаннях та і в самому занепаді. Трудно одним поглядом охопити його кипучу різноманітну працю, що поряд із надзвичайно кошовними здобутками для рідного краю дає й чимало такого, що варто було б забути, його заслуги шануючи. Та коли відкинути навіть особисту вдачу Куліша, треба буде все ж признати, що на нікому, може, не одбилось так наше національне лихоліття, як власне на цьому письменникові».	<i>література.</i> Ч. 2. 2005. С. 29-30. Федорук О. Редакції роману П. Куліша «Чорна рада» : сцена в пекарні. <i>Слово і час</i>. 2017. № 1. С. 55-62. Івашків В. Фольклористичні мандрівки Пантелеймона Куліша 1840-х років. URL : http://nz.ethnology.lviv.ua/archiv/2011-2/4.pdf.	
Всього	34 години		